

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום ראשון י' באדר ב תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

קידושין - ט'

1. אלו מעשים הובאו בענין הסכמה לקידושין?
 - א. מעשה באדם שמכר מחרוזות טבעות, באה אשה ובקשה ממנו אחד, אמר לה אם אתן לך תתקדשי לי? אמרה לו תן תן, אמר רב חמא כל תן אינו כלום, וכוונתה לומר אל תשחק עמי.
 - ב. וכן פסק רב חמא במעשה דומה במוכר יין שאמרה השקני השקני.
 - ג. וכן פסק רב זביד: לגבי אחד שהשליך תמרים ואמרה לו השלך השלך. ונחלקו אמוראים כיצד הדין אם אמרה פעם אחד 'תן' או 'השקה' ולהלכה אינה מקודשת. [וכן להלכה ששיראי אינם צריכים שומא, וכו"א לעיל וכרבא בשם רב נחמן לעיל].
2. כיצד שנינו בשטר שכותב לו בתך מקודשת לי וכו' הרי עד כאן לא מצינו קנין שטר אלא דווקא כשהמוכר כותב לו שדי מכורה לך, אבל כאן הבעל כותב בתך מקודשת לי?
 - א. בכל מקום לפי ענין הפסוק לגבי מכר נאמר 'ומכר מאחוזתו' תלוי במוכר, ולגבי אשה כתוב 'כי יקח', ודחו שהרי אף באשה נאמר את בתי נתתי לאיש הזה [וכו']
 - ב. רבא: הלכה למשה מסיני והוסמך על הפסוקים.
 - ג. איבעית אימא - במכירה דרשו יקנו שלא כמשמעות הפסוק כיון גם שכתוב ואקח את ספר המקנה.
3. אלו הלכות חידש רב נחמן בענין קנין שטר?
 - א. כתב לאבי קטנה או נערה שטר, נותנו בין לאביה ובין לה מדעתה של אביה - והיינו כשלא בגרה.
 - ב. כתב לבוגרת שטר, נותנו בין לה, ובין לאביה מדעתה והיינו כשבגרה.
4. נסתפק ריש לקיש: שטר אירוסין שכתבו שלא לשמה, האם מועיל. מה צדדי הספק?

האם מקישים הווייה ליציאה ובגט חייבים לשמה, או שמקישים להווייה דכסף שלא הטובע לשמה. ופשט שמקישים 'ויצאה והיתה'.
5. כתבו לשמה, אבל שלא מדעתה האם מקודשת?
 - א. רבא ורבינא - מקודשת, מה יציאה שלא מדעתה אף הווייה.
 - ב. רב פפא ורב שרביא - אינה מקודשת, מה יציאה צריך דעת מקנה, כך הווייה צריך דעת מקנה. וממה ששנינו 'אין כותבין שטרי אירוסין ונשואין אלא מדעת שניהן' אין להוכיח כיון שיתכן שמדובר על שטרי פסיקתא, וכדרב גידל אמר רב, כמה אתה נותן לבנך וכו' עמדו וקדשו - קנו, הן הן הדברים הנקנים באמירה.
6. מה המקור לקידושי ביאה?
 - א. ר' יוחנן - בעולת בעל, מלמד, שנעשה לה בעל על ידי בעילה.
 - ב. ריש לקיש בשם רבי - ובעלה - מלמד שנקנית בביאה. אמנם ר' יוחנן סבר שמשם הו"א שצריך לקדש בכסף ואח"כ לבעול.
 - ג. והקשו שאם כן, נערה המאורסה בתולה בסקילה, אינו שייך, אם קידש ואח"כ בעל, הרי היא בעולה, אם קידש ולא בעל לאו כלום הוא, והעמידו בשני אופנים:
 - א. כשכבר בא עליה ארוס שלא כדרכה. דחה אביי: הרי מה שנחלקו רבי ורבנן באו עליה י' אנשים [שלא כדרכה] ועדיין היא בתולה - כולן בסקילה; רבי אומר, אומר אני: הראשון בסקילה, וכולן בחנק. עד כאן לא פליגי רבי ורבנן - אלא באחר, אבל לגבי בעל, לכו"ע אם בא עליה שלא כדרכה - עשאה בעולה.
 - ב. משכחת לה כגון שקדשה בשטר, הואיל וגומר ומוציא - גומר ומכניס. המשך -

7. מה ילמד ר' יוחנן, מ'ובעלה'?

זו נקנית בביאה, ואין אמה העבריה נקנית בביאה, שהיה הו"א שנקנית בביאה ק"ו מיבמה שאינה נקנית בכסף. ואמנם יש לפרוך מה ליבמה שכן זקוקה ועומדת, עדיין היא הו"א הואיל וכתב אם אחרת יקח לו, הקישה הכתוב לאחרת שנקנית בביאה. רבי למד מ'ובעלה' תרתי.

רבא שהביא דרשה על הפסוק הזה - קידושין המסורין לביאה הוּו קידושין, קידושין שאין מסורין לביאה לא הוּו קידושין, [כגון באחת משתי אחיות] מכך שלא נכתב 'או בעלה' לומדים הכל.